

TALE

5. oktober 2016

Samrådstale vedr. Spm B og C

J.nr. 16/14540

(Det talte ord gælder)

Sociale Ydelser
MTA

Samrådsspørgsmål B

Ministeren bedes forholde sig til de seneste ugers begivenheder, hvor adskillige kommuner både har fejlinformeret samt videregivet forkerte og/eller mangelfulde informationer til tusindvis af borgere vedrørende kontanthjælpsloftet og 225-timers reglen. Der henvises i denne forbindelse til de på BEU alm. del - bilag 266 omdelte eksempler. Finder ministeren forløbet acceptabelt i forhold til at sikre borgernes retssikkerhed? Vil ministeren redegøre for, hvordan man har forsøgt at imødekomme de bekymringer om manglende støtte til at sikre en ordentlig implementering som bl.a. KL fremsatte allerede ved høringen af lovforslaget?

Samrådsspørgsmål C

Kan ministeren bekræfte, at kommunerne har de fornødne ressourcer og kompetencer til at varetage udrulningen og administrationen af regeringens kontanthjælpsloft, således at borgernes retssikkerhed bliver - og forbliver - opretholdt? Der henvises bl.a. til Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anvendelsen af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere, der viser enorme udfordringer med varetagelsen af borgernes retssik-

kerhed allerede under det nuværende og noget mere simple sanktionssystem.

Svar:

Tak for spørgsmålene.

Jeg vil gerne besvare spørgsmålene samlet, da de begge vedrører implementeringen af Jobreform fase 1.

Spørgsmål B

I forhold til det første spørgsmål om administrationen, og de fejl der refereres til, er jeg selvfølgelig meget ærgerlig over de fejl, der er sket.

Fejlene bestod for det første i, at borgere i Jylland (bortset fra Aarhus) og på Fyn modtog breve om indplacering i forhold til kontanthjælpsloftet med henholdsvis Esbjerg kommune og Odense kommune som afsenderkommune.

For det andet fik en gruppe borgere beklageligvis meddelt en forkert loftsstørrelse, fordi den registrering af samlivsstatus, som kommunerne havde foretaget, ikke i første omgang kom med i brevene fra KMD.

Fejlene blev hurtigt rettet op af KMD, som på vegne af kommunerne havde udsendt brevene. Få dage efter blev der udsendt nye breve med korrekt

afsenderkommune. Og med hensyn til fejlen vedrørende samlivsstatus sendte KMD også på kommunernes vegne nye breve med korrekt loftsstørrelse ca. en uge efter fejlen.

Ingen af de nævnte fejl har haft økonomisk betydning for de berørte – og begge fejl blev hurtigt rettet, så Udbetaling Danmark har et korrekt grundlag at træffe afgørelse på.

Det ændrer ikke på, jeg er meget ærgerlig over fejlene, for det må selvfølgelig have fremstået forvirrende for de borgere, der fik flere breve pga. det her.

I forhold til retssikkerheden mere generelt må jeg dog sige, at de her sager ikke gør mig bekymret – netop fordi fejlene hurtigt blev rettet, og fordi de ikke har haft konsekvenser for de berørte.

Som jeg har haft lejlighed til at fortælle om på en række tidligere samråd, så er det min opfattelse, at der har været den nødvendige tid til at sikre en hensigtsmæssig implementering, og at kommunerne har fået den nødvendige vejledning om, hvordan de skal håndtere de nye regler.

Det er selvfølgelig en forudsætning, at vi fra lovgivers og myndighedernes side gør, hvad vi kan, for at understøtte kommunernes implementering.

Og vi har gjort og gør fortsat meget for at give de bedst mulige betingelser.

Kommunerne har fået tid til at forberede implementeringen af denne reform: Aftalen blev indgået tilbage i november 2015, og lovforslaget blev sendt i høring inden jul. Loven blev vedtaget i midten af marts, trådte i kraft den 1. april 2016 men sådan at den først fik virkning for borgernes ydelser fra 1. oktober.

KL og Udbetaling Danmark har været tæt inddraget i den tekniske og lovgivningsmæssige udmøntning af aftalen om Jobreform fase I. Derudover har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering været i en tæt og løbende dialog med KL og UDK om deres udvikling af de it-systemer, der skal understøtte reformen.

Der er løbende blevet udsendt vejledninger, retningslinjer og andet kommunikationsmateriale til kommunerne. Det drejer sig bl.a. om:

Udsendelse af orienteringsskrivelse til kommunerne ved lovforslagets fremsættelse og vedtagelse.

Brev til landets borgmestre med orientering om lovforslagets indhold og kommunens forpligtelser.

En startvejledning, som blev udsendt den 18. marts, dagen efter vedtagelsen af lovforslaget.

Vejledning og bekendtgørelse om varsling til 225-timersreglen, som blev udsendt kort tid efter vedtagelsen af loven.

Guide til undtagelsesbestemmelsen til 225-timersreglen, som skal hjælpe kommunerne til at afklare, hvilke målgrupper der er dækket af undtagelsesbestemmelsen.

Pjece, der på pædagogisk vis forklarer, hvordan 225-timersreglen virker for forskellige persontyper, og hvordan borgeren – selv med få timers beskæftigelse – kan komme fri af 225-timersreglen og få en øget indkomst.

Information på Borger.dk, der giver generel og overordnet vejledning om de nye regler i forbindelse med 225-timersreglen.

Vejledning og bekendtgørelse til kontanthjælpsloftet, som blev udsendt i slutningen af juni. Det vil sige tre måneder før ydelserne kunne blive nedsat.

En reformhjemmeside i regi af STAR, som løbende opdateres med en tidsplan for STAR's implementeringsunderstøttende aktiviteter.

Temamøder i maj/juni måned for jobcentermedarbejdere i hele landet afholdt af STAR.

Så alt i alt er der gennemført en omfattende indsats for at sikre at reglerne kan administreres korrekt og til tiden.

[Afrunding på spørgsmål B]

Det er kommunerne og Udbetaling Danmark, som har ansvaret for den praktiske og it-mæssige implementering af de nye regler.

Selvom alle parter har gjort et stort stykke arbejde for at sikre en god implementering af ny lovgivning, så er det jo ikke en garanti for, at der ikke kan ske fejl.

Det afgørende er, at fejlene i KMDs breve blev rettet hurtigt, og inden Udbetaling Danmark traf afgørelser om nedsættelse af hjælpen.

Spørgsmål C

Jeg vil nu gå over til besvarelsen af spørgsmål C, hvor der spørges til, om kommunerne har de fornødne ressourcer og kompetencer til at varetage udrulningen af kontanthjælpsloftet og administrationen af kontanthjælpsloftet.

Her vil jeg indledningsvist henvide til, at der er indgået en aftale med kommunerne om den økonomiske kompensation i forbindelse med implementering og administration af de nye regler. Så de rammer har været på plads.

Kommunerne er således blevet kompenseret for de administrative merudgifter med ca. 60 mio. kr. frem til og med 2019. Herefter kompenseres de med 12,6 mio. kr. årligt.

[225-timersreglen]

Konkret i forhold til 225-timersreglen er det sådan, at kommunerne har skullet gennemgå borgernes sager for at vurdere, om den enkelte skal være omfattet eller undtaget fra arbejdskravet.

Det er en opgave, som skal foregå som en integreret del af kontaktførelsen – dvs. som et led i de samtaler, som jobcentret under alle omstændigheder skal afholde med borgerne.

Samtidig er selve reglerne om opgørelsen af arbejdstimer og optælling af perioder på ydelser mv. blevet udformet på en måde, som i meget vid udstrækning kan it-understøttes, så kommunerne ikke manuelt skal opgøre de krav til beskæftigelse og perioder, der gælder for 225-timersreglen.

[Kontanthjælpsloftet]

Reglerne om kontanthjælpsloftet er ligeledes udformet sådan, at de i videst muligt omfang kan itunderstøttes.

Selvom det er korrekt, at sammenhængen mellem de forskellige ydelser i kontanthjælpsloftet er kompleks – så vil alle afgørelser blive baseret på beregninger, som udføres af Udbetaling Danmark baseret på et objektivt grundlag. Det giver i sig selv en større retssikkerhed for borgerne.

I begrundelsen for samrådsspørgsmål C er der henvist til Ankestyrelsens praksisundersøgelse om anvendelsen af sanktioner over for uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere.

Det er korrekt, at praksisundersøgelserne af kommunernes administration af sanktionsreglerne viser, at kommunerne har mange – og efter min mening alt for mange - fejl, når det gælder overholdelsen af de forvaltningsmæssige krav, når der træffes afgørelse om brugen af sanktioner.

Det er naturligvis utilfredsstillende, og det skal blive bedre.

Det er også derfor, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering som opfølgning på praksisundersøgelsen har taget kontakt til KL med henblik på,

at KL understøtter kommunernes implementering og administration af sanktionsreglerne.

Men jeg mener ikke at afgørelser på sanktionsområdet kan sammenlignes med administrationen af kontanthjælpsloftet. Det er to forskellige ting.

Sanktionsreglerne blev senest fastlagt og ændret i forbindelse med den tidligere regerings kontanthjælpsreform, og den praksisundersøgelse, som spørgeren henviser til omhandler i særlig grad administrationen af de nye sanktionsregler, der blev indført som led i den reform.

Derfor mener jeg heller ikke, vi skal blande de kommunale udfordringer ift. afgørelser om sanktioner indført som led i den sidste kontanthjælpsreform ind i debatten om kontanthjælpsloftet. Men jeg erkender selvfølgelig, at administrationen på sanktionsområdet skal blive bedre fremover.

Tak for ordet.